

Združenje prijateljev Slovenije

LIPA 2009 - 2

Inhoud/ vsebina

Uvodna beseda / voorwoord
Sprejem na ambasadi / Receptie ambassade
Lize 20 let / jubileum Lize
Večjezična vzgoja / Meertalig opvoeden
"obrazi" / Facebook
Slovenski večer Leiden / Sloveense avond in Leiden
Slovenska maša / Sloveense mis
Slovenske uganke / Sloveense raadsels
Novice iz ambasade / Nieuws uit ambassade
Izlet / uitstap
Recept
Malo za šalo / grapjes

Spoštovani člani in članice, prijatelji Slovenije

Pred vami je nova Lipa. V tej številki so sodelovali Metka Dijkstra Murko, Tijmen Pronk, Frank vd Meer, Joere Nodelijk in Mojca Guštin.

Kot vidite, so študentje iz Leeuwaarden-a oblikovali nov logotip. Je lep, kajne? Ostalo v zvezi s hišnim stilom je še v pripravi, vključno s spletno stranjo. Pač, kar finance dovoljujejo. Finančne možnosti so omejenene, zato prosim vse člane, ki članarine za leto 2009 še niso nakazali, da to čimprej storijo.

Jesensko srečanje I FEEL SLOVENIA je bilo zelo prijetno in vsi čuti so bili razvajeni. Sicer pa več o tem dogodku v nadaljevanju.

In kakšni so načrti za leto 2010? Rezervirajte si nedeljsko popoldne 7 februar in pridite v Amsterdam na praznovanje Prešernovega dneva. Odkrila bom le tančicco in povedala, da se bo glavna tema film "Kruhovo leto" in bo bolj tradicionalne narave. Podrobne informacije bomo poslali v drugi polovici januarja. Piknik vsekakor bo! Na željo že kar nekaj članov bomo organizirali delavnico peke potice. Jesensko srečanje pa se bo vrtelo okoli sodobne književnosti in glasbe. Še vedno velja poziv: ste pripravljeni na kakršenkoli način sodelovati pri pripravah, lepo vabljeni.

Sedaj mi ostale le še to, da vam želim lepe praznike, vse lepo za leto 2010 in upam, da se vidimo na srečanjih!

Mojca, Tanja in Maarten

Geachte leden en vrienden van Slovenië

Hierbij een nieuwe Lipa. Dit nummer is tot stand gekomen met medewerking van Metka Dijkstra Murko, Tijmen Pronk, Frank vd Meer, Joere Nodelijk in Mojca Guštin. Zoals u kunt zien, hebben de studenten uit Leeuwarden een nieuw logo ontworpen. Mooi, hé?

Aan alles wat nog bij huisstijl hoort, inclusief de website, wordt nog gewerkt, binnen de financiële middelen. Bij deze een oproep aan alle leden, die de contributie voor 2009 nog niet betaald hebben, om dat alsnog zo spoedig mogelijk te doen.

Sommige van jullie mochten we begroeten tijdens I FEEL SLOVENIA bijeenkomst in Leiden. Alle zintuigen werden prettig op sloveense wijze geprikkeld.

En wat zijn de plannen voor volgend jaar? Reserveer alvast de zondagmiddag 7 februari en kom naar Amsterdam voor de viering van "Prešernov dan". Hou de brievenbus in de gaten, de tweede helft van januari komt een brief met de details. Nu kan ik wel vertellen dat het een traditionele bijeenkomst wordt rondom de film "Kruhovo leto" (Het jaar van brood). De picknick komt zeker. Op verzoek van meerdere leden zullen we een workshop "potica bakken" organiseren. En in de hefst zal er een bijeenkomst komen met hedendaagse literatuur en muziek. Bent u bereid te helpen bij de organisatie, laat het ons dan weten.

Nu rest me nog een hele fijne dagen te wensen en alles goeds voor 2010. En hopelijk tot ziens op een van de bijeenkomsten.

Mojca, Tanja en Maarten

V njuni Haaški rezidenci sta tukajšnji veleposlanik Leon Marc in njegova soproga Barbara preteklega junija Slovence in prijateljce Slovenije povabila na sprejem ob Dnevu državnosti. Po uradnem delu, ki so se ga udeležili visoki diplomatski zastopniki Kraljevine Nizozemske in drugih držav, so se navzoči rojaki zadržali ob dobri kapljici in potici. Skupaj so nazdravili domovini, ki jo podpirajo po svojih močeh. O dogodku je poročalo časopisje v Sloveniji, tukaj si lahko ogledate faksimile članka v katoliškem tedniku 'Družina'.

Receptie voor de Nationale feestdag

In hun Haagse residentie hebben de ambassadeur Leon Marc en zijn echtgenote Barbara afgelopen juni de Slovenen en de vrienden van Slovenië uitgenodigd op de receptie om de Sloveense Nationale feestdag te vieren. Na het officiële gedeelte, waarbij de hoge vertegenwoordigers van de Koninkrijk Nederland en andere landen aanwezig waren, hieven de Slovenen het glas op het 'jarige' vaderland. Over het evenement heeft ook de pers in Slovenië bericht, hierbij het artikel uit het katholieke weekblad 'Družina'.

PISMO IZ HAAGA

píše: METKA D. MURKO

Na zdravje »polnoletni« domovini!

Praznovanja 18. obletnice samostojnosti se pripravljajo tudi Slovenci, ki jih je službena ali drugačna druga življenjska pot popeljala po svetu. Na Nizozemskem so se številni prijatelji odzvali prijaznemu vabilu veleposlanika Tomasa Marca in njegovce soproge Barbore in na vrtu njihove rezidence nazdravili dostojno.

Izjavil predsednik slovenske tuhostrežne združenja priseljenecov pri veleposlanstvu najde za gostilne v takoj številnih mednarodnih organizacijah. Na Nizozemskem nastajajo le doboletna obdobja in prve zanje je družinje z vsajki priložnostna vez z domovino.

Na tem mestu se gre brez omenbe -Združenja prijateljev

Uradnega dela sprejema ob državnem prazniku se je 25. junija udeležilo precej tujih diplomatskih in predstavniških takojšnjih organizacij, med drugimi predsednik Mednarodnega karizmatičnega sodišča. Med nizozemskimi gosti je treba omeniti velikega mojstra takojšnje Kraljeve hiše, posl -obse zastavlj -strazemsko in slovensko - pa sohi naša častna konzulka Karin van Hooyen - Windelman. Iz Francije je posebej za to priložnost pripotoval tudi za Berenx pristojni vsajkihi otuše Slovenije, Igor Zakovar s suprogo.

Ob dohbi kaptici in potici so se najraje začeli serveda Slovenec. Maloštevnina takojšnja svenja se n -zadnjih letih opazno pomaha. Po istopu v krovsko skupnost je vedno več študentov iz mladih strobovjavah. V letosnik letih prvihjega stoletja so se na Nizozemsko prislo-

Slovenije, ki je nastalo prav ob osamostojitvi. Takojšnji Slovenci in njihovi prijatelji so v takojšnjih težkih časih zavrčili moči za prizanje in v podporo mladi državi. Sedaj pa to združenje pod vodstvom Mojce Nodetišk -Guztin med drugimi nadaljuje s promocijo Slovenije, dejavno sodeluje v takojšnjih priseljenških organizacijah in pripravlja različne prireditve. O dejavnosti Združenja prijateljev Slovenije in o pomembnejših dogodkih v Sloveniji poročā njihovo glasilo Ljpa.

Oboji pa, tako stalni kot -zadani Slovenci, zanje ceniti gostoljubje veleposlanstva. To -bravno zelo uspešno srečanje sta medprta tudi nizozemska poslovnik Tomasa in vrtati nizozemski Slovenec Viktor Solas. Za slovenske študente, ki so pomegali pri srečanju, pa je nekaj pri -maknil tudi veleposlanik.

LIZE – okrajšava za Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen, torej neke vrste Deželno združenje Južnih Evropejcev – praznuje letos 20.obletnico. Leta 1989 se je namreč iz različnih manjših klubov oblikovala interesna skupnost, ki pri nizozemskih oblasteh zastopa interese priseljencev in njihovih potomcev iz Bosne in Hercegovine, Grčije, Italije, Kapverdijskih otokov, Hrvaške, Makedonije, Črne gore, Portugalske, Srbije, Slovenije in Španije. Ob jubileju so v Železniškem muzeju v Utrechtu pripravili simpozij o preteklosti in prihodnosti tega tudi za nas pomembnega foruma. Med častnimi gosti te prireditve je bil slovenski veleposlanik Leon Marc.

Na tem vsebinsko bogatem in dobro obiskanem simpoziju so se v petek, 20. novembra, zbrali predstavniki omenjenih narodnosti in se najprej ob zanimivi slikovni predstavitvi ustavili ob pomembnih postajah LIZE: po podobah sodeč se je veliko zasedalo in 'pogajalo', pa seveda po južnoevropsko na veliko praznovalo. Na razstavi, za to priložnost postavljeni v muzeju, je bilo na fotografijah prepoznati znane obraze prizadevnih odbornikov, med katerimi je naša prizadevna predsednica Mojca Guštin. Združenje prijateljev Slovenije je v sodelovanju z Lize organiziralo dneve slovenske kulture na Nizozemskem, in sicer leta 2007 v Landgraaf-u in 2008 v Haag-u. Tudi zadnja taka prireditev v Venlu, predstavitev knjige 'S trebuhom za kruhom' je tukaj obeležena. Na simpoziju je njena avtorica, Milena Mulder, doživeto predstavila nastanek te knjige, ki jo je napisala v okviru LIZE-projekta 'Stežosledci'. Sledila sta ji se italijanski 'kolega' in španska 'kolegica', ki sta opisala svoje izkušnje kot Nizozemca z dvema identitetama. Tudi mlada 'pol-Hrvačica' Danijela je v filmsko gradivo poskušala ujeti razdvojenost in povezanost obeh svojih domovin.

Teh pozitivnih pričevanj ne bi bilo brez LIZE, katere pomembno vlogo na različnih nivojih je poudarila tudi direktorica Urada za integracijo, ki je na prireditvi zastopala ministra Van der Laana.

V knjižici 'Zapeljevanje', ki so ga udeleženci prejeli ob zaključju simpozija, je avtor Will Tinnemans analiziral vključevanje južnih Evropejcev v tukajšnjo družbo. Po njegovem mnenju so se zelo dobro prilagodili, ker se njihov način življenja in vrednote bistveno ne razlikujejo od tukajšnjih in jih je bilo 'lažje zapeljati' (od tod naslov 'Zapeljevanje') v nizozemski vsakdan. In prav negovanje tradicij in ohranjanje prvotne kulture in jezika so v veliki meri prispevala k uspešni integraciji. V krajši diskusiji, ki se je razvila okoli integracije, je bilo predvsem govora o nevarnosti populizma, ki je sedaj tako navzoč na Nizozemskem. Čeprav ni preprostega odgovora na populistično demagogijo, je mogoče osrednjo misel strniti v sklep, da je treba na vsak način z 'glasom razuma' vedno in povsod 'jemati vetra populističnim jadrom'.

Poleg 'potovanja' skozi prvih 20 let uspešnega delovanja je bilo srečanje namenjeno pogledu v prihodnost. K temu sodi tudi menjava 'na vrhu' LIZE – Italjanka Isabella Magioncalda je predsednikovanje v prihodnjem obdobju prepustila Ivone Mendes, katere predniki izhajajo s Kapverdijskih otokov. Simpoziju je sledilo – kako drugače – veselo praznovanje s poskočno glasbo in rujno kapljico.

Poročilo o tem dogodku in o bogatem delovanju LIZE je zabeleženo na spletni strani www.lize.nl, tu je najti tudi napovednik prihodnjih prireditev.

Op reis - met LIZE

Afkorting voor Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen, die onlangs hun 20e verjaardag vierden. In 1989 is zij namelijk opgericht uit verschillende kleinere clubs om zo bij de Nederlandse overheid de belangen te behartigen van immigranten en hun nakomelingen uit Bosnië-Herzegovina, Griekenland, Italië, de Kaapverdische Eilanden, Kroatië, Macedonië, Montenegro, Portugal, Servië, Slovenië en Spanje. op dit jubileum in het Utrechtse Spoorwegmuseum waren diverse fora en symposia georganiseerd over ons verleden en onze toekomst. Op deze bijeenkomst was onder de belangrijke gasten eveneens de Sloveense ambassadeur Leon Marc.

Op dit inhoudelijk boeiende en goed bezochte symposium verzamelden zich op vrijdag 20 november vertegenwoordigers van genoemde gemeenschappen en stonden stil bij een interessante fotopresentatie: op een van de afbeeldingen is de grote zitting en 'onderhandeling' te zien, uiteraard op z'n Zuid-Europees met een grootse viering. Op de tentoonstelling, voor de gelegenheid in het museum geplaatst, zijn op foto's de gezichten van bekende commissieleden te herkennen, waaronder die van onze betrokkene, voorzitter Mojca Gustin. De Vereniging van Vrienden van Slovenië heeft in samenwerking met LIZE de jaarlijkse dag van de Sloveense cultuur georganiseerd en wel in Landgraaf in 2007 en in Den Haag in 2008. Op de meest recente in Venlo, stond de presentatie van het boek *Met de buik het brood achterna* op het programma. Op het symposium vertelde schrijfster Milena Mulders over de totstandkoming van haar werk, dat geschreven is in het kader van het project *Spoorzoekers* van LIZE. Hierna volgden een Italiaanse en een Spaanse collega, die hun zoektocht beschreven als Nederlander met twee identiteiten. Ook de jonge half-Kroatische Danijela heeft op film getracht de bestaande spagaat met twee bakermatten vast te leggen. Deze positieve bijdragen waren niet mogelijk geweest zonder LIZE, wiens belangrijke rol op allerlei niveaus nogmaals benadrukt werd door

de directrice van de Dienst voor Intergratie, die hierbij minister Van der Laan verving.

In het boek *Verleiding*, dat de deelnemers ontvingen op het aansluitende symposium, heeft auteur Will Tinnemans onderzoek gedaan naar de totale groep Zuid-Europeanen binnen hun lokale omgeving. Naar zijn mening hebben zij zich zeer goed weten aan te passen, daar hun manier van leven en morele waarden niet essentieel verschillen van de plaatselijke en er dus sprake was van een 'foute verleiding' in het alledaagse Nederland. Juist het koesteren van tradities en behoud van de oorspronkelijke taal en cultuur heeft in grote mate bijgedragen aan een succesvolle integratie. In de hieropvolgende discussie, werd verder gesproken over integratie en met name het gevaar van het populisme in het huidige Nederland. Hoewel het niet makkelijk is een antwoord te geven op de populistische demagogie, waren de verenigingen het er in het algemeen over eens, dat men op alle mogelijke wijzen met de bekende argumenten de populisten de wind uit de zeilen moet nemen.

Naast 'de reis' door de eerste 20 jaar van succesvolle samenwerking, was de ontmoeting ook bedoeld om vooruit te kijken naar de toekomst. Hierbij hoorde ook de wisseling aan de top van LIZE - de Italiaanse Isabella Magioncalda heeft het voorzitterschap de komende periode overgedragen aan Ivone Mendes, van Kaapverdische afkomst. Het symposium vervolgde, zoals altijd, met een gezellig feest, vrolijke muziek en volle glazen. Een verslag van deze dag en het vele werk van LIZE is te lezen op hun internetpagina www.lize.nl, waar ook de aankondigingen van toekomstige bijeenkomsten te vinden zijn.

Vertaling: Frank vd Meer

Meertalig opvoeden: hoe doe je dat?

Mojca Nodelijk Guštin

De Federatie van Spaanse verenigingen in Nederland (FAEEH) heeft op 27 september samen met Lize een succesvol symposium georganiseerd om antwoorden te formuleren op de vragen:

- Welke taal kun je beste thuis spreken?
- Bij welke leeftijd kan je het beste beginnen met het aanbieden van een tweede taal?
- Welke tips en trucs zijn er om meertaligheid te bevorderen en te behouden?
- Wat helpt een kind bij het leren van de talen?
- Wanneer is het moeilijk voor een kind om twee of meer talen te leren?
- Zullen kinderen geen goed Nederlands leren als ze thuis de taal van de ouders spreken?

Tijdens de plenaire deel was er aandacht voor de theoretische deel: verwervingsproces van taal en mogelijke knelpunten bij meertalige opvoeding. Het ontkrachten van verschillende vooroordelen over de meertaligheid was een belangrijk aspect van de eerste deel van het symposium. Langdurig en omvangrijk onderzoek in de Verenigde staten heeft uitgewezen dat meertaligheid niet in de relatie staat tot onderwijs -en of taalachterstanden.

In de namiddagse workshops zijn veel tips genoemd en ervaringen uitgewisseld, vooral over het behoud en bevorderen van meertaligheid.

Een van de workshops leiders was Brigit Bakken van »De Taalstudio«. Een organisatie die een vernieuwd programma heeft ontwikkeld van vier bijeenkomsten, als ondersteuning voor ouders die hun kind meertalig willen opvoeden. Het

programma heet »Taal in Balans«. Het idee is ontstaan bij Maaike Verrips, eigenaar en directeur van »De Taalstudio«. Zij constateerde dat er bij ouders veel onwetendheid is over meertaligheid en dat de ouders in meertalige gezinnen vaak niet weten waar ze naar toe kunnen met vragen over het onderwerp. In de samenwerking met Taal op Maat (de taalaanbieder in Amsterdam) is toen »Talen in Balans« ontwikkeld. Tot nu toe hebben ongeveer 150 ouders het programma gevolgd. Ouders leren beslissingen nemen, worden zich bewust van hun eigen rol in de taalontwikkeling, kregen algemeen kennis en praktische tips over hoe om te gaan met meertalig opvoeden. De ouders zijn positief over het programma.

Handige informatie:

Boek: Nederland Meertalenland van Jacomine Nortier ISBN 978 90 5260 338 4

www.taalstudio.nl

www.kindertaal.nl

www.ouders.nl/o_taal.htm

www.watenhoe-nt2.nl

Bron: Lize bulletin nr 62/oktober 2009

Večjezična vzgoja: kako in kaj?

Federacija Španskih organizacij na Nizozemskem je v sodelovanju z LIZE 27 septembra organizirala simpozij o večjezični vzgoji otrok in poizkusila odgovoriti na vprašanja, kot so:

- Kateri jezik je doma najbolje govoriti?
- Katera je najprimernejša starost otroka za začetek učenja drugega jezika??
- Kaj so »tips en tics«, ki večjezičnost spodbujajo in ohranjajo?
- Kaj otroku pomaga pri pridobivanju drugega jezika?
- Kaj pa, če se otrok težko uči dva ali več jezikov?
- Se bo otroku težko naučiti pravilne nizozemščine, če se bo doma pogovarjal v materinem jeziku?

V plenarnem delu je bilo govora o teoretičnem ozadju pridobivanja in učenju govora in možne težave pri večjezični vzgoji.

Veliko bilo je tudi govora o predsodkih, ki jih ima družba do večjezične vzgoje, ki le-to asociira z zaostankom v razvoju in nazadovanjem. Dolgoročna in obširna raziskava v Združenih državah Amerike je pokazala, da večjezičnost ni v relaciji z zaostankom v šoli.

V popoldanskih delavnicah je bilo izmenjanih veliko izkušenj in nasvetov.

Ena od voditeljic delavnice je bila Birgit Bakker iz »De Taalstudio«. To je organizacija, ki je razvila povsem nov program štirih srečanj kot pomoč za starše, ki želijo otroke vzgajati v več kot enem jeziku. Program se imenuje »Jezik v ravnovesju« (Taal in Balans). Idejni vodja projekta je Maaïke Verrips, lastnica in direktorica organizacije »De Taalstudio«. Prišla je do spoznanja, da starši premalo vedo o večjezični vzgoji in da se starši s svojimi

vprašnji nimajo na koga obrniti. V sodelovanju z »Taal op Maat«¹ iz Amsterdama je nastal projekt Taal in Balans. Do sedaj se je programa udeležilo okoli 150 tečajnikov. Starši se naučijo odgovornosti za večjezično vzgojo, spoznajo svojo vlogo v razvoju govora, se spoznajo s teorijo in pridobijo praktične informacije o večjezični vzgoji. Starši so s tečajem zadovoljni.

Dodatne informacije:

Knjiga: Jacomine Nortier: Nederland Meertalenland

ISBN 978 90 5260 338 4

www.taalstudio.nl

www.kindertaal.nl

www.ouders.nl/o_taal.htm

www.watenhoe-nt2.nl

Povzeto iz: Lize bulletin nr 62/oktober 2009

(Met dank aan Lize en FAEEH)

'Obraz' Slovencev na Nizozemskem

Metka Dijkstra - Murko

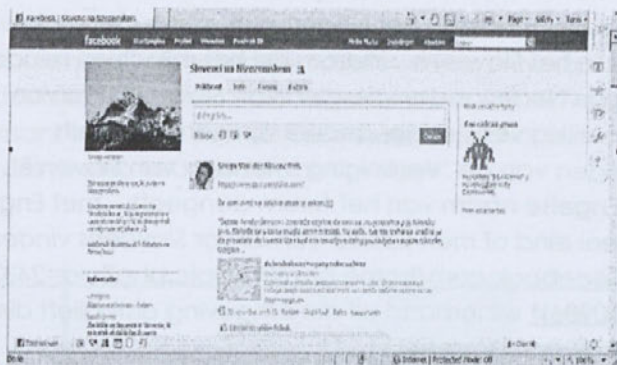
Ali pravilneje – bolj obraz 'začasnih' Slovencev oziroma 'novopečenih prišlekov' na ta delček zahodne Evrope. Govora je o 'Facebook'-u, priljubljenem spletnem shajališču, kjer imamo tukajšnji Slovenci svoj kofiček. Najdete ga pri skupinah pod geslom 'Slovenci na Nizozemskem', trenutno pa je prijavljenih že 173 članov (stanje sredi novembra).

Sprehod po seznamu sodelujočih odkrije, da je med njimi veliko mladih, pa mladih staršev, ki izmenjujejo izkušnje o tukajšnjih navadah in običajih. Za 'ta nove' so le-te lahko kar stresne, 'staroselci' pa se nasmihamo dobro znanim odmevom. Seveda pa ne ostaja samo pri tožbah, najbolj priročen je ta medij za širjenje vabil na različne prireditve in izmenjavo informacij in izkušenj. Tako je na forumu mogoče najti vabila na skodelico kave, k ogledu nogometne tekme slovenske reprezentance ali pa k slovenski maši v Rijswijk. Pa kakšne 'ta prave' naslove ali kake druge praktične nasvete.

Skratka – ta košček svetovnega spleta je na najboljši poti, da bo sčasoma prevzel vlogo zakladnice znanja, s katerim se kaže opremiti ob prihodu v te kraje. Navodila okoli foruma so v nizozemščini, 'pogovori' pa so večinoma v slovenščini, zato je morebiti manj zanimiv za nizozemske prijatelje Slovenije. Teh imamo k sreči kar veliko in med njimi so tudi (ustanovni) člani 'Združenja prijateljev Slovenije'. Zatorej - kot ze angelški naslov shajališča pove - tudi z angleščino se daleč pride *ali učitelj slovenščine najde*

<http://www.facebook.com/home.php?#/topic.php?uid=24339967908&topic=10986> *- bi, lepo prosim, kdo s tistega konca temu mladenicu odgovoril?! ;-)

Het 'gezicht' van de Slovenen in Nederland

Of beter: meer het gezicht van de 'tijdelijke' Slovenen of terwijl 'de nieuwkomers' naar dit stukje van de West Europa. Hier is sprake van 'Facebook', de populaire ontmoetingsplek op internet, waar ook wij Slovenen ons plekje hebben veroverd. Te vinden is bij de groepen onder de titel 'Slovenici na Nizozemskem', op dit moment (medio november) telt het al 173 deelnemers.

Een wandeling langs de deelnemerslijst laat zien dat het hier om veel jongere, ook jonge ouders gaat die ervaringen over het leven in Nederland uitwisselen. Voor de 'nieuwelingen' kunnen deze vrij veel stress opleveren, 'de ouderlingen' kunnen maar lachen over de zo herkenbare reacties. Gelukkig blijft het niet slechts bij de klachten, dit medium is heel handig voor het verspreiden van uitnodigingen voor diverse evenementen en de uitwisseling van de informatie. Zo zijn op het forum te vinden de uitnodigingen voor kopje koffie, voor het gezamenlijk bekijken van het voetbalspel van de Sloveense elftal of voor de Sloveense mis in Rijswijk. En ook wat 'goede' adressen en andere praktische tips.

Kortom – dit stukje van internet lijkt een ware 'kennisbank' te worden ieder Sloven die deze kant op komt. De navigatieaanwijzingen zijn in het Nederlands, maar de 'gesprekjes' meestendeels in het Sloveens, daarom lijkt het misschien minder geschikt voor de Nederlandse vrienden van Slovenië. Hiervan hebben wij gelukkig veel, onder andere zijn een paar zelfs (oprichting) leden van de 'Vereniging Vrienden van Slovenië'. Dus – zoals al de Engelse naam van het forum aangeeft - met Engels kom je een heel eind of *men kan zo een leraar Sloveens vinden* (<http://www.facebook.com/home.php?#/topic.php?uid=24339967908&topic=10986>)* wil iemand uit die omgeving alstublieft die jongen een antwoord sturen?! ;-)

*Guys just back from another great visit to your great country and I have decided after 6 years of annual trips I need to spend more time there.

A big part of making this work is learning some of the language...which could be a challenge but what is life without one!

I know some of you and wondered if anyone is in Amsterdam and capable of some private tuition (paid naturally)

Please let me know at jason@lovefood.nl thanks

Jason

27 novembra je Združenje v sodelovanju z Univerzo Leiden in študentskim društvom Most organiziralo slovenski večer, ki smo ga poimenovali I FEEL SLOVENIA. Udeležba je bila zelo dobra, pozdravili smo več kot 60 obiskovalcev.

Vida Matičič je ob spremljavi Uroša Malnaršiča na kitari prekrasno zapela venec slovenskih narodnih in ponarodelih pesmi, slovensko književnost sta predstavila Tanja Mlaker s prevodi Svetlane Makarovič

in Frank vd Meer z lastnimi prevodi Prešernove poezije.

Da so tudi uganke lahko zanimive, je dokazal Tijmen Pronk, ki je povedal nekaj o slovenskih ugankah in njihovem mestu v slovenski književnosti. Za vse tiste, ki se večera niste mogli udeležiti, v nadaljevanju Lipe si lahko preberete njegovo pripoved o ugankah.

Naj ob priliki povem, da Tijmen na univerzi predava med drugim tudi slovenscino. Sedaj se odpravlja na 1 letno dopolnjevanje v Zagreb.

Sledilo je skupno prepevanje z Vido. Vida je izbrala pesem "Mi se mammo radi", vključno s koreografijo, ki sodi zraven. Za Slovence nič novega, a za ostale prijetno srečanje s slovenskim jezikom.

MI SE IMAMO RADI

Mi se imamo radi, radi,
radi, radi,
Mi se imamo radi,
radi prav zares

Zakaj se ne bi imeli radi,
radi, radi,
Zakaj se ne bi imeli radi
prav zares.

Še se bomo imeli, radi,
radi, radi,
Še se bomo imeli,
radi prav zares.

Saj smo vsi še mladi,
Mladi, mladi, mladi,
Saj smo vsi še mladi,
mladi prav zares.

WIJ HEBBEN ELKAAR LIEF

Wij hebben elkander lief, lief, lief,
lief
Wij hebben elkander lief, lief,
eerlijk waar

Waarom zouden we ook niet, lief,
lief, lief
Waarom zouden we ook niet, lief,
eerlijk waar

Later hebben wij nog lief, lief, lief

Later hebben wij nog lief
eerlijk waar

Want we zijn nog jong,
jong, jong, jong
want we zijn nog jong,
jong, eerlijk waar.

Na popotovanje po slovenskih vinogradih in vinih nas je popeljal
Anel Mahmutefendić, ki tu že uspešno prodaja slovenska vina.

www.nelisbv.nl

Ob spremlavi dobrega vina, narezka, sirov in potice smo se še
dolgo pogovarjali, peli in se spoznavali.

Sloveense avond in Leiden

De Vereniging heeft samen met Universiteit Leiden en de Studenten vereniging Most een gezamenlijke avond georganiseerd met de titel I FEEL SLOVENIA. De avond was druk bezocht we hebben ruim 60 bezoekers mogen begroeten.

Vida Matičič heeft onder begeleiding van Uroš Malnaršič op gitaar een aantal Sloveense volksliedjes gezongen. Sloveense literatuur werd deze keer "vertegenwoordigd" door France Prešeren en Svetlana Makarovič. Frank vd Meer heeft gedichten van Prešeren gelezen, die hij zelf vertaald had. Tanja Mlaker heeft in het kort een enorm werk van Svetlana voorgesteld en 2 van haar verhalen gelezen: in het sloveens en het nederlands.

Tijmen Pronk is ondermeer ook docent sloveens op de Universiteit Leiden. Binnenkort vertrekt hij naar Zagreb voor studie Kroatisch. Hij heeft iets verteld over Sloveense raadsels en hun plek in de literatuur. Zijn lezing hebben we opgenomen in deze Lipa.

We hebben samen met Vida gezongen. Ze koos voor "Mi se imamo radi (we hebben elkaar lief)". Voor aanwezige Slovenen niks nieuws, maar voor andere aanwezige een fijne kennismaking van sloveesne taal.

Daarna zijn we met Anel Mahmutefendić op reis gegaan door de Sloveense wijngaarden en wijn. Hij importeert en verkoopt Sloveense wijnen met steeds meer succes in Nederland.

www.nelisbv.nl

Vergezeld met lekkere wijnen, kazen, pršut en polica hebben we nog lang zitten praten, zingen en elkaar leren kennen.

**ROMPOMPOM, ŠE NE
GREMO DOMOV**

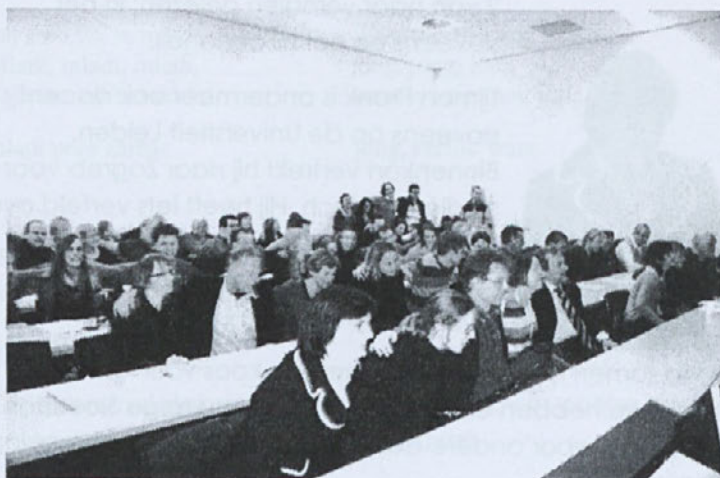
Rompompom, še ne
gremo domov,
Rompompom, živijo!

**ROMPOMPOM, EN WE GAAN
NOG NIET NAAR HUIS**

Rompompom, en we gaan nog niet
naar huis
Rompompom, hoi!

Pa jaz, pa ti, pa židana marela,
Jaz, pa ti, pa židan parazol.

En ik en jij en een zijden paraplu,
Ik en jij en een zijden parasol.

Tudi v Haagu znajo po slovensko moliti

Metka Dijkstra Murko

Na skrajnem jugovzhodu Nizozemske, v katoliški provinci Limburg je vsak mesec maša v slovenščini, pa velikonočna procesija in tudi polnočnica za Božič. Tam živi pač največ Slovencev in njihovih potomcev, ki so prav po povezavi s Cerkvijo in domačimi običaji ohranili svoje prvotne korenine. Na zahodu, v in med štirimi največjimi mesti Haagu, Amsterdamu, Rotterdamu in Utrechtu živi nekaj malega naših rojakov, ki so tukaj na začasnem delu ali študiju, ali pa so jih osebni razlogi za dalj časa pripeljali sem. Njihovi pogosti obiski v domovini in znatna razdalja do Limburga sta glavna razloga, da verni med njimi ne morejo redno obiskovati slovenske maše. Sedaj pa so se dogovorili z izseljenskim duhovnikom msgr. Janezom Puceljem, da bo poslej tudi na tem koncu maša v slovenščini.

Prek Združenja prijateljev Slovenije in prek 'Facebook'-a se je širila novica, da bo na Miklavžev večer slovenska maša, največ odmeva pa je vendarle imelo osebno vabilo na slovenskem kulturnem večeru konec novembra v Leidnu. Tako se je v hišni kapeli župnije Sv. Bonifacija v Rijswijku, na robu Haaga, zbrala skupina Slovencev in njihovih družin, da so to drugo adventno soboto po slovensko molili in zapeli. Tistim par z bolj pomankljivim znanjem slovenščine je bilo mogoče bolj težko slediti toplim besedam msgr. Puclja, ki se v pridigi ustavil pri pomenu Luči. Toliko bolj so vsi navzoči ubrano pritegnili pri dobro znanih cerkvenih pesmih. K posebno svečanemu vzdušju je poleg doživetega nagovora g. Puclja gotovo prispevala glasbena spremljeva. Solistko Vido Matičič, studentko petja na tukajšnjem konzervatoriju, in ljudsko petje na kitari spremljal Uroš Malnaršič. Lepo sta sodelovala tudi najmlajša dva: petnajstletni Miha je dve adventni svečki prižgal, triletna Metka pa jih je na koncu upihnila. Kjerkoli v tujini je slovenska maša posebno doživetje, tokratna v Rijswijku se je navzočim za vedno zapisala v spomin. Najbrž malo tudi zaradi kratkega, a prisrčnega srečanja po maši, in ker je bila prva.

Sedaj želijo namreč začeti z novo tradicijo - z redno slovensko mašo v 'Randstadu'. Kako pogosto jo bodo imeli, je odvisno od vernikov in različnih 'urnikov', msgr. Pucelj jim je zagotovil, da lahko nanj vedno računajo. Kajti kot sam pravi: »Kaj boljšega se mi pač ne more zgoditi kot to, da ljudje sami napovedo: pritidite, radi bi imeli mašok«

Sloveense mis in Rijswijk

In het uiterste zuidoosten van Nederland, in de katholieke provincie Limburg is het mogelijk maandelijks een Sloveense mis te volgen, met Pasen wordt een processie gehouden en met Kerst speciale nachtmis. Daar woont het grootste deel van de Slovenen en hun nakomelingen, die dankzij de betrokkenheid met de Kerk en de gewoontes er om heen hun wortels wisten te behouden. In het westen, tussen de vier grote steden Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Utrecht woont een aantal Slovenen, die hier tijdelijk wonen wegens werk of studie, of zijn door persoonlijke omstandigheden voor een langere periode hier naartoe gekomen. Hun frequente bezoeken van Slovenië en de grote afstand tot Limburg zijn voornaamste redenen, dat de gelovigen onder hen de sloveense mis niet regelmatig kunnen bijwonen.

We hebben nu een afspraak gemaakt met de Sloveens pastoor Janez Pucelj, om ook een sloveense mis in dit deel van Nederland te verzorgen.

Via Vereniging vrienden van Slovenië en Facebook werd het nieuws verspreid, maar de meeste animo kwam tijdens de persoonlijke uitnodiging op de Sloveense culturele avond in Leiden. Zo kwam in de kapel van de St. Bonifacius parochie in Rijkswijk, aan de rand van Den Haag, een groep Slovenen en hun familie bij elkaar om op deze tweede advent zaterdag in het sloveens te bidden en te zingen. Voor sommige was het wellicht een beetje moeilijk de warme woorden volgen van dhr Pucelj te volgen, die in de preek over de betekenis van het Licht vertelde. Maar zo veel meer werd iedereen betrokken bij de bekende kerkliederen. Naast de prachtige woorden van dhr. Pucelj heeft zeker ook het gezang bijgedragen aan een feestelijke stemming. Soliste Vida Matičič, studente zang aan conservatorium in Amsterdam, heeft onder de begeleiding van Uroš Malnaršič op gitaar een aantal prachtige sloveense liederen gezongen. Leuk waren ook de jongste onder ons: de vijftienjarige Miha heeft kaarsen aangestoken en driejarige Metka heeft ze aan het eind uitgeblazen.

Waar ook in het buitenland is een sloveesne mis iets bijzonders, deze in Rijkswijk zal voor de aanwezige een bijzondere herinnering zijn. Mogelijk door een korte, maar hartelijke ontmoeting na de mis, en omdat het de eerste was. We willen met een nieuwe traditie beginnen – regelmatige een sloveense mis in de Randstad. Hoe vaak deze zal zijn is afhankelijk van de gelovigen en allerlei agenda's; dhr. Pucelj heeft verzekerd, dat we altijd op hem kunnen rekenen. Want, zoals hij zelf zegt: »iets mooier dan dat de gelovigen zelf naar me toe komen en zeggen: kom, we willen bidden, kan me niet overkomen.«

Ik ga jullie een korte inleiding geven in het genre van het raadsel in de Sloveense cultuur en literatuur, in het Sloveense "uganka" genoemd. Een voorbeeld van een raadsel van Valentin Vodnik, een Sloveense priester en dichter uit de tweede helft van de 18e eeuw.

Kaj imamo tako dolgo, dokler iščemo;

Kadar pa najdemo, nimamo?

Wat hebben we zolang we het zoeken;

Als we het gevonden hebben, hebben we het niet meer?

Het raadsel is natuurlijk niet uniek voor Slovenië. Het bekendste raadsel uit de wereldliteratuur komt uit de Griekse mythe waar een sphinx voorbijgangers een raadsel voorlegt en ze vervolgens, als ze het raadsel niet goed beantwoorden, opeet. Uiteindelijk komt Oedipus voorbij (vooral bekend vanwege zijn complex), die het raadsel oplost en de sphinx pleegt zelfmoord door zich te pletter te werpen. Voor de duidelijkheid: het is de bedoeling dat er voor jullie geen consequenties zijn vanavond als jullie een raadsel niet op weten te lossen, noch voor mij als het jullie wel lukt. Het raadsel van de sphinx (althans, de bekendste versie) luidt als volgt:

Wat loopt 's morgens op vier
voeten,

's middags op twee

en 's avonds op drie?

Wat loopt 's morgens op vier
voeten,

's middags op twee

en 's avonds op drie?

Het eerste Sloveense raadsel werd al in 1788 gepubliceerd door de taalkundige monnik Marko Pohlin. Er bestond duidelijk een traditie in het componeren van raadsels die eventueel mondeling overgeleverd werden. Toen het sloveense nationale bewustzijn opkwam aan het eind van de 18e, begin van de 19e eeuw, ontstond er ook meer aandacht voor "volksliteratuur", zoals volksliederen, spreekwoorden en gezegden, maar ook de raadsels. De raadsels zijn een typisch voorbeeld van volkspoëzie. Het zijn korte versjes waarin een woord of begrip beschreven wordt dat de lezer vervolgens moet raden. Het versje is vaak in rijmvorm.

De raadsels worden vaak voor kinderen geschreven, deels als vermaak en deels om ze wat van de wereld om hen heen te leren. Toch zijn de raadsels vaak zo lastig dat ze moeilijk als kinderversjes beschouwd kunnen worden. Het is duidelijk dat het genre bij sommige schrijvers een eigen leven begint te leiden.

De componist van de "uganke" wordt "ugankar" genoemd. Misschien wel de belangrijkste "ugankar" is de Sloveense dichter Oton Župančič. Van zijn hand de volgende "uganka", die qua opbouw lijkt op die van de Sfinx:

Mladinka - planinka,

ženka - dolinka,

starka - primorka.

*Als meisje woont ze in de
bergen,*

Als vrouw woont ze in het dal,

Als oma woont ze aan zee

Župančič kwam uit het zuid-oosten van Slovenië. Hij studeerde in Wenen en reisde veel door Europa. Hij heeft onder andere een tijdje in Duitsland geleefd bij Sloveense mijnwerkers niet ver van de Nederlandse grens. Als dichter is Župančič de belangrijkste Sloveense vertegenwoordiger van het modernisme. Župančič heeft op verschillende plaatsen *uganke* gepubliceerd, maar het bekendst is zijn verzameling "sto ugank", "honderd raadsels", waarin hij honderd raadsels publiceert, gerangschikt naar onderwerp. Hier vinden we de hoofdthema's van de "uganka" terug: de wereld om ons heen (voornamelijk de natuur en weersverschijnselen), het boerenleven, kerk en geloof, en soms ook nationale onderwerpen.

Een raadsel over de wereld om ons heen (althans, in de Sloveense maatschappij van het begin van de 20e eeuw):

Na strehi poseda

pa v kuhinjo gleda.

Hij zit op het huis,

en hij ziet het fornuis.

Twee voorbeelden van raadsels over de natuur:

<i>Bosota,</i>	<i>Blote voeten,</i>
<i>golota,</i>	<i>Naakte huid,</i>
<i>brez igle jo zbadam,</i>	<i>Zonder naalden prik ik ze,</i>
<i>brez ognja jo žgem.</i>	<i>Zonder vlammen fik ik ze.</i>

<i>Pod iglato goro,</i>	<i>Onder een naaldenheuvel,</i>
<i>Vem za črno vojsko.</i>	<i>Woont het zwarte leger.</i>

Het laatste voorbeeld is eigenlijk het klassieke "uganka" formaat: in twee regels wordt het gevraagde beschreven. Overigens wordt in de later gecomponeerde "uganke" de versvorm vaak opgegeven ter wille van het raadsel zelf:

<i>Obesili so ga, po njem bijo,</i>	<i>Hij wordt opgehangen en</i>
<i>a kaj mu mar - on poje vam</i>	<i>geslagen,</i>
<i>glasno.</i>	<i>Het deert hem niet: hij zingt</i>
	<i>voluit.</i>

Het perspectief van Župančič's "uganke" is duidelijk het leven op het platteland van Slovenië. Stadse onderwerpen komen niet voor, wat in overeenstemming is met de oorsprong van de "uganke" als volkspoëzie van het platteland. Ook politieke en actuele zaken komen niet terug. Hoewel "Sto ugank" in 1915, tijdens de eerste wereldoorlog, voor het eerst verscheen, valt daarover niets te lezen in de uganke. Het is echter niet zo dat elke vorm van moderniteit ontbreekt. Neem nou het volgende raadsel:

*Z glavo puha,
s srcem kuha,
z nogámi melje,
v Ljubljano nas pelje.*

*Zijn hoofd rookt,
Zijn hart kookt,
Zijn benen malen,
Om Ljubljana te halen*

Dat Župančič precies honderd raedsels publiceerde is overigens geen toeval, we hebben kladversies met raedsels die uiteindelijk niet in de verzameling opgenomen zijn. In een heruitgave van "sto ugank" vervangt Župančič bovendien sommige raedsels door andere. Al toen hij op de middelbare school zat, publiceerde Župančič tien raedsels. Ik wil graag afsluiten met één van die vroege raedsels van Župančič, mijn persoonlijke favoriete "uganka":

Jaz poznam okrogel grad

Nima oken, nima vrat.

V njem zaprt je vitez mlad.

Lastna mati čuva zide,
wacht,

da iz ječe ne uide.
ontvlucht.

Ali vitez je junak,

on bi rad na jasni zrak,

in upre se v steno jak.

Stena se razpoči mi,

vitez vèn poskoči mi.
buiten.

Deca, saj poznate ga,

viteza možatega?

Ik ken een ronde burcht,

Zonder ramen, zonder deuren.

Daarin zit een jonge ridder.

Zijn eigen moeder houdt de

Dat hij zijn kerker niet

Maar de ridder is een held,

Hij wil graag de vrijheid in,

Zet zich af tegen de muur

Zodat er barsten in verschijnen,

En de ridder springt naar

Kinders, jullie weten toch,

Wie onze dappere ridder is?

Oton Zupančič (1878 – 1949)

Oplossingen/rešitve: raadsel-uganka; mens-človek; rivier-reka; schoorsteen – dimnik;
brandnetel- kopriva; mierenhoop – mravljišče; klok -zvon; trein – vlak; kuiken-pišče

Rad bi vas popeljal v svet ugank, kot jih najdemo v slovenski literaturi in kulturi. Za vzgled naj bo uganka Valentina Vodnika, slovenskega župnika in pisatelja iz druge polovice 18 stega stoletja.

Kaj imamo tako dolgo, dokler iščemo;

Kadar pa najdemo, nimamo?

Wat hebben we zolang we het zoeken;

Als we het gevonden hebben, hebben we het niet meer?

Uganke seveda niso edinstvene za Slovenijo. Najbolj znana uganka iz svetovne književnosti izhaja iz grške mitologije, kjer Sfinga mimoidočim pove uganko in jih potem, če ne povedo pravega odgovora, požre. Nekoč pride mimo Ojdip (znan po svojem kompleksu), ki uganko reši in sfinga razočarana naredi samomor tako, da se vrže v prepad. Da vam bo jasno: ni namen, da so za vas danes zvečer kakršnekoli posledice, če ugank ne rešite, kakor tudi ne zame, če jih pravilno rešite. Uganka Sfinge, no ja najbolj znana inačica, se glasi

*Wat loopt 's morgens op vier
voeten,*

's middags op twee

en 's avonds op drie?

*Wat loopt 's morgens op vier
voeten,*

's middags op twee

en 's avonds op drie?

Prvo slovensko uganko je leta 1788 objavil menih jezikoslovec Marko Pohlin. Že pred tem je obstajala tradicija komponiranja

ugank, ki so se prenašale od do ust. Ko se je dvignila slovenska narodna zavest v začetku 19. stoletja, je poraslo tudi zanimanje za ljudsko literaturo, kot so ljudske pesmi, pripovedi in pregovori, pa tudi uganke. Uganke so tipična oblika ljudske poezije. To se kratke kitice, kjer sta beseda ali pojem opisana in jo mora bralec uganiti. kitica je ponavadi pisana tako, da se rima.

Uganke so velikokrat pisane za otroke, delno za zabavo, delno za to, da se naučijo nekaj o svetu okoli sebe. Pa vendar so uganke včasih tako zahtevne, da jih težko štejemo med otroško literaturo. Jasno je torej, da so se nekateri pisatelji osredotočili na uganke kot poseben žanr komponiranja. Pisatelja ugank imenujemo ugankar. Gotovo je najpomembnejši ugankar v slovenski literaturi Oton Župančič. Izpod njegove roke naslednja uganika, ki je po obliki podobna tisti o sfingi.

Mladinka - planinka,

ženka - dolinka,

starka - primorka.

Als meisje woont ze in de bergen,

Als vrouw woont ze in het dal,

Als oma woont ze aan zee

Župančič je bil rojen v južno vzhodnem delu Slovenije. Študiral je na Dunaju in veliko potoval po Evropi. Nekaj časa je med drugim živel pri slovenskih rudarjih v Nemčiji, nedaleč od Nizozemske meje. Kot pesnik je Župančič napomebnejši slovenski predstavnik modernizma. Župančič je večkrat objavil uganke, najbolj znana je njegova zbirka "Sto ugank", ki so razporejene po temah. Tu najdemo vse glavne teme ugank: svet okoli nas (predvsem

naravni in vremenski pojavi) kmečko življenje, cerkev in religija, včasih tudi narodne teme.

Primer uganke o svetu okoli nas (vsaj v slovenski družbi v začetku 20. stoletja)

*Na strehi poseda
pa v kuhinjo gleda.*

*Hij zit op het huis,
en hij ziet het fornuis.*

Primer uganke o naravi

*Bosota,
golota,
brez igle jo zbadam,
brez ognja jo žgem.*

*Blote voeten,
Naakte huid,
Zonder naalden prik ik ze,
Zonder vlammen fik ik ze.*

*Pod iglato goro,
Vem za črno vojsko.*

*Onder een naaldenheuvel,
Woont het zwarte leger.*

Zadnja jepravzaprav klasičen format uganke: pojem je opisan v dveh vrsticah. Perspektiva Župančičeve uganke je zelo jasna; podeželjsko življenje v Sloveniji, mestne teme skoraj ne pridejo na vrsto, kar je v soglasju z izvorom ugank kot ljudska poezija podeželja. Političnih in aktualnih tem ni, prva izdaja "Sto ugank " je izšla leta 1915, v času prve svetovne vojne, a tega v ugankah

samih ni zaslediti. Pa vendar ni tako, da ni zaslediti nobene oblike naprednega življenja. Kot primer naj služi naslednja uganka.

Z glavo puha,

Zijn hoofd rookt,

s srcem kuha,

Zijn hart kookt,

z nogámi melje,

Zijn benen malen,

v Ljubljano nas pelje.

Om Ljubljana te halen

Da je Župančič objavil točno 100 ugank ni naključje, imamo osnutke ugank, ki v zbirko niso bile vključene. V ponatisih je Župančič nekatere uganke zamenjal z drugimi. Že kot dijak v srednji šoli je objavil 10 ugank.

Rad bi zaključil z eno od njegovih zgodnjih ugank, ki je meni osebno najljubša.

Jaz poznam okrogel grad

Ik ken een ronde burcht,

Nima oken, nima vrat.

Zonder ramen, zonder deuren.

V njem zaprt je vitez mlad.

Daarin zit een jonge ridder.

*Lastna mati čuva zide,
wacht,*

Zijn eigen moeder houdt de

da iz ječe ne uide.
ontvlucht.

Ali vitez je junak,
on bi rad na jasni zrak,
in upre se v steno jak.
Stena se razpoči mi,
vitez vèn poskoči mi.
buiten.

Deca, saj poznate ga,
viteza možatega?

Dat hij zijn kerker niet

Maar de ridder is een held,
Hij wil graag de vrijheid in,
Zet zich af tegen de muur
Zodat er barsten in verschijnen,
En de ridder springt naar

Kinders, jullie weten toch,
Wie onze dappere ridder is?

Oplösungen/rešitve: raadsel-uganka; mens-človek; rivier-reka; schoorsteen – dimnik;
brandnetel- kopriva; mierenhoop – mravljišče; klok – zvon; trein – vlak; kuiken-pišče.

Novice iz ambasade

Ure Slovenščine

Veleposlaništvo RS v Haagu preiskuje različne možnosti za morebitno organizacijo občasnega pouka slovenskega jezika tako za otroke (2-15 let) kot za odrasle. Predvsem želimo najprej ugotoviti dejanske potrebe in interese po takšnem pouku na Nizozemskem in inventarizirati vse osebe z ustrežno izobrazbo, ki so pripravljene učiti Slovenščino oziroma voditi slovenske ure z otroci.

Svoje interese nam prosim sporočite na naslov: Veleposlaništvo RS Slovenije, Anna Paulownastraat 11, 2518 BA Den Haag ali po emailu: vhg@gov.si ali pa nas pokličite na številko 070 310 86 90. Pri tem navedite vaš naslov, telefon ter ime in starost otrok oz. oseb, ki bi se želele pridružiti uram Slovenščine.

Če pa ste zainteresirani Slovenščino poučevati, vas ravno tako prosimo za ime, naslov, telefonsko številko in email ter kratko predstavitev.

Lep pozdrav,

Breda Sikkens-Turšič

Veleposlaništvo Slovenije
Anna Paulownastraat 11
2518 BA Den Haag

Pri Borovnici, prav na koncu borovniške kotline, se skriva pravi biser, pa čeprav so ga domačini poimenovali Pekel. Tako je skrit, da ga še sonce skoraj ne najde. Kar pa pomeni, da je poleti tam nekaj stopinj hladneje kot v dolini. Ko sem doma v Borovnici in je pekienska vročina, da ni za nikamor, gremo v Pekel. Kot da bi vstopila v hladilnik.

Potoček žubori, ptički pojejo in en sam mir. Le kakšen peklen, to so nebesa! "Peklenšček" – iz lesa izklesana podoba hudiča nas čaka kar pri parkirišču. Ko se pozdravimo z njim, nadaljujemo pot po stezi ob potoku, pot se počasi dviga do prvega slapu, potem pa se naglo začne dvigovati proti drugemu in tretjemu, pa k četrtemu in petemu slapu. Eden bolj lep od drugega. Pot je od drugega do tretjega slapu je delno speljana po stopnicah, od tretjega slapu naprej pot ni ravno primerna za neizkušene pohodnike, ker je na nekaj mestih sicer zahtevna, a je dobro varovana.

Na vrhu petega slapu pridete do makadamske ceste, tam zavijete na desno proti vasi Pokojišče. Pot se kmalu razcepi in nadaljujete po desnem kraku in kasneje zavijete navzdol na kolovoz proti vasi Pristava. V pomoč vam bodo smerokazi. Pot vas pelje skozi gozd in mimo pašnika, pri zadnji hiši v vasi pa se odcepi steza proti Peklu. Ta ozka steza vas bo pripeljala na izhodiščno točko na parkirišču. Za celotno turo potrebujete približno 2 uri in pol. In potem je najbolje, da zavijete čez mostiček v gostilno "Pekel", kjer lahko na terasi spijete kozarec dobrega vina, si naročite njihovo specialiteto borovniško postrv in zaključite s sladico "peklenšček".

Een tip voor onvergetelijk uitje, Pekel pri Borovnici

Aan het einde van het dal bij Borovnica, ligt een echte parel verborgen. Toevallig of niet, de plaatselijke inwoners hebben een typische naam verzonnen voor deze parel namelijk " Hel" (Pekel). Deze hel ligt zo verborgen, dat de zon er nauwelijks schijnt. Hierdoor is het goed te vertoeven in deze hel, want het is er een paar graden kouder dan in Borovnica zelf. Als het in Borovnica zo heet is als in de sauna, gaan we lekker naar de hel toe om een beetje af te koelen.

Zodra u de auto uitstapt bij de parkeerplaats voel je je direct thuis in deze hel. Het geluid van stromend water en fluitende vogeltjes komt je tegemoet dit is geen hel maar een echt paradijs.

Maar aan het einde van de parkeerplaats staat er een duivel op je te wachten, om je te herinneren dat je toch echt in de hel bent beland.

Na de duivel te hebben begroet, volgen het pad langs het water, en stijgen we langzaam aan naar de eerste waterval. Vanaf de eerste waterval vervolgen we het pad, dat nu snel klimt richting de tweede, de derde, de vierde en als laatste de vijfde waterval. De ene waterval is nog mooier dan de andere. Het pad van de tweede naar de derde waterval, bestaat gedeeltelijk uit treden. Vanaf de derde waterval is het pad moeilijker te beklimmen, waardoor het pad vanaf dit punt niet echt geschikt is bevonden voor personen die nog beginnende (berg)wandelaar zijn.

Zodra de vijfde waterval is bereikt, komt u uit bij een onverharde weg, slaat u daar rechts af richting het dorpje Pokojišče. Na enige tijd zal de weg zich splitsen, en houdt u de rechter weg aan. Later neemt u het pad dat naar beneden daalt, richting het dorpje Pristava. Gelukkig staan er wegwijzers langs de route, zodat u niet kunt verdwalen in deze hel.

Het pad daalt, neemt u mee langs bossen en weiden en daarna bereikt u het dorpje Pristava. U loopt het dorpje in en bij laatste huis slaat u af richting het pad dat u naar beneden voert. Dit pad brengt u vlak bij de parkeerplaats. En is deze tour door de hel afgelopen. Deze tour duurt ongeveer 2,5 uur.

Om deze dag tot een mooi einde te maken, gaat u het bruggetje over naar gostilna Pekel. Daar geniet u nog na op het terras, onder het genot van een heerlijk glas wijn, hun specialiteit een heerlijke forel uit Borovniščica en sluit u de dag met het gebak "duiveltje".

Recept

Bloška kavla ali trojka

Mojca Guštin

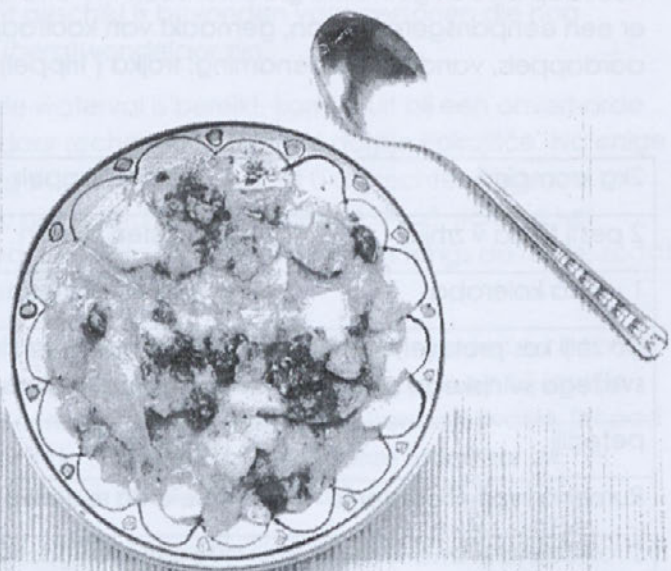
Koleraba (»kavla« ali »kavra«) je zelo razširjena na Notranjskem. Tako kuhajo tudi okusno enolončnico, ki je sestavljena iz kolerabe, fižola in krompirja – zato trojka. Seveda dodajo še začimbe in meso.

Koolraap is vaak gebruikte groentensoort in Notranjska. Ze maken er een eenpansgerecht van, gemaakt van koolraap, bonen en aardappels, vandaar de benaming: trojka (trippel).

2kg krompirja	2 kg aardappels
2 pesti fižola v zrnju	2 vuisten bonen
1 velika koleraba	1 grote koolraap
po želji kos prekajenega ali svežega svinjskega mesa	indien gewenst stuk verse of gerookte varkensvlees
peteršilj	peterselie
Rumeno in rdeče korenje	Gele en rode wortel
Strok česna in ena čebula	Teentje knoflook en 1 ui
Lovorov list in kumina	Laurierblad en kummel
sol en poper	Zout en peper
ocvirki	Uitgebakken spekjes

Fizol čez noč namočimo in ga skuhamo. V večjem loncu kuhamo olupljen in narezan krompir in kolerabo in po želji dodamo meso. Počasi kuhamo. Proti koncu dodamo še korenje, česen, čebulo in začimbe ter kuhamo še 20 minut. Dodamo fižol in zabelimo z ocvirki.

Bonen een nacht laten weken en koken in ruim water. In stukjes gesneden aardappels en koolraap, met indien gewenst ook vlees, langzaam laten koken. Wortels, peterselie, ui, knoflook en kruiden toevoegen en nog 20 minuten koken. Bonen toevoegen en afmaken met uitgebakken spekjes.

Dober tek!

Eet smakelijk!

Pride Štajerc k spovedi, pa vpraša župnika:

"A je greh biti Štajerc?"

Pa reče župnik:

"Ja greh lih ni, ampak lepo pa tud ne!"

"Ali veš kaj se zgodi, če se najbolj neumen Štajerc preseli na Gorenjsko?"

"Na Gorenjskem se dvigne inteligenčni nivo."

"Ja, pa na Štajerskem tudi."

Dva Gorenjca se nacejata. Čez nekaj časa reče prvi:

"Tako sem že pijan, da vse dvojno vidim."

Drugi potegne jurja ven iz žepa in reče:

"Na tu imaš dva jurja, ki si mi ju zadnjič posodil."

Vprašajo Štajerca, kaj bi naredil, če bi zvedel, da bo jutri konec sveta.

Pa reče štajerc: "Šel bi na Dolenjsko, ker tam so 10 let za nami..."

Dolenjci se pogovarjajo v gostilni:

"Smolo je imel naš Pero. Pil je na litre, umrl je pa od kapi..."

Kako izgleda zajtrk Gorenjca?

???

Dva jajca na bickl, pa u službo...

Gorenjč pelje dekle mimo restavracije in ta vzdihne:

"Joj, kako lepo diši."

"Če boš pridna, te bom še dvakrat peljal mimo", reče Gorenjč.

Zakaj Slovenci tako radi pijejo?

???

Radi so na tekočem.

XX

Ali veš, da moškega in časopis pravzaprav lahko primerjaš?"

"Kaj res? Kako?"

Od 20 do 30 let je dnevnik.

Od 30 do 40 let je tednik.

Od 40 do 50 let je štirinajstdnevnik.

Od 50 do 60 let je mesečnik

Od 60. leta naprej pa so le še posebne izdaje

Kaj je rekel bog, ko je ustvaril moškega?"

"Znam narediti tudi kaj boljšega." In ustvaril je žensko.

Kakšna je razlika med poročenim in neporočenim moškim?"

"Neporočeni moški ima rad vse ženske, poročeni pa ene ženske ne mara."

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenie. De vereniging beschouwd zichzelf als de geeignende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats voor de Slovenen in Nederland zijn. (uit artikel 2 van de Statuten)

Bestuur

Voorzitter en peningmeester - predsednik en blagajnik

Mojca Nodelijk Guštin
Margrietsraat 1
4566 aN Heikant
tel: 0114 313 649
e-mail: blagajnik@lipa-online.org

secretaris – tajnik

Lid – član

Tanja Mlaker
De Louterlaan 3
3527 KM Utrecht
Tel 030 244 50 93
e-mail: info@lipa-online.org

Maarten Dragt
Looiersveld 40
5121 KE Rijen
tel: 0161 231628

De vereniging werkt samen met

Ambasada republike Slovenije
Ambassade van de republiek Slovenie
Anna Paulownastraat 11
2518 BA Den Haag
tel: 070 3108 690 e-mail: Vhg@gov.si
<http://haag.veleposlanistvo.si>

